

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro

Krizové centrum, komunitní psychiatrická sestra, dětský stacionář, jesle, další dětská zařízení, stacionář pro dospělé, psychoterapeutický stacionář

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2008. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR formou vyhlášky č. 279/2007 Sb. a její přílohy č. 2, která obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy, v částce 90 ze dne 7.11.2007. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o zdravotnických zařízeních a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Výkaz vyplňuje samostatně každé výše uvedené zařízení (dále ZJ) ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele. Výkaz vyplňují i stacionáře, které nejsou vyčleněny jako samostatné zařízení a mají kód oddělení 83.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici od 1.7.2008 na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

Termín předložení: laskavě doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 - správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 - poskytování důvěrných statistických údajů a § 25 - správní delikty).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

Výkazy řady A (MZ) 1-01 jsou sestaveny ve tvaru universální matice (tabulky) pro zpracování počítačem. **Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Tam, kde bude údaj nulový, se do kolonky uvede pomlčka „-“.** Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje.

V druhu ZZ se v názvu výkazu škrtná nevhodný název a výkaz se vyplňuje za příslušný druh zdravotnického zařízení.

Krizové centrum (druh ZZ - 465)

Zařízení poskytující zdravotní péči občanům, kteří se ocitli v akutní životní krizi nebo u nich došlo k takovému zhoršení psychického stavu, ve kterém je nutná akutní psychiatricko-psychologická intervence. Krizová centra poskytují nepřetržitě primární psychiatricko-psychologickou intervenci, telefonickou krizovou intervenci, krátkodobou hospitalizaci na krizovém lůžku a akutní konsiliární a výjezdové psychiatrické služby.

Krizová centra nevyplňují oddíl III., vyplňují přílohu.

Dětský stacionář (druh ZZ - 431)

Je zařízení provádějící diagnostickou, léčebnou a rehabilitační péči u dětí, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou specializovanou péči bez nutnosti hospitalizace.

Dětské stacionáře vyplňují výkaz ve všech oddílech, kromě ř. 25 až 31 ve II. oddílu a přílohy.

Jesle (druh ZZ - 440)

Zařízení poskytující péči zdravým dětem, s důrazem na všestranný rozvoj dětí.

Jesle vyplňují pouze I. a II. oddíl. Z II. oddílu nevyplňují ř. 23, ani ř. 27 až 31. Nevyplňují oddíl III., ani přílohu.

Další dětská zařízení (druh ZZ - 430, 450)

Dětská zařízení, která nelze zařadit do konkrétního druhu.

Další dětská zařízení vyplňují výkaz ve všech oddílech, nevyplňují ř. 27 až 31, ani přílohu.

Stacionář pro dospělé (druh ZZ - 460)

Je zařízení určené k zajištění diagnostické, léčebné a rehabilitační péče u osob, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou zdravotní péči bez nutnosti hospitalizace.

Stacionář pro dospělé vyplňuje výkaz ve všech oddílech, kromě ř. 25 až 31 ve II. oddílu a kromě přílohy.

Psychoterapeutický stacionář (druh ZZ - 461)

Poskytuje psychoterapeutický program plný (alespoň 6 hodin v jednom dni, zpravidla každý všední den) nebo frakcionovaný (buď alespoň 3 hodiny v jednom dni nebo 4 hodiny v jednom týdnu). Psychoterapeutický program sestává ze systematické psychoterapie (jádnem je obvykle skupinová psychoterapie) a kombinuje se s další zdravotnickou a rehabilitační péčí. Psychoterapeutický stacionář vyplňuje výkaz ve všech oddílech včetně přílohy.

Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků.

Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Vyhláška MZ ČSR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, psychologové, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, fyzioterapeuti, zdravotně-sociální pracovníci a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

- sl. 2 Psychologové - patří sem psycholog ve zdravotnictví a klinický psycholog (§ 22 z. č. 96/2004 Sb.) a jiný odborný pracovník s odbornou způsobilostí - psycholog (§ 43 zákona č. 96/2004 Sb.)
- sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 4 Fyzioterapeuti - § 24 a ergoterapeuti - § 7 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 5 ze sl. 3 zdravotně-sociální pracovníci - § 10 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci Patří sem odborní zaměstnanci oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících v příslušném zdravotnickém zařízení k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.
- ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12)
Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky. Pracují tedy buď:
- na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),
- na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
- jako spolupracující rodinný příslušník,
- fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce
- ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:

$$\frac{\text{součet přepočteného počtu počet pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

Údaje se vyplňují za příslušný druh zdravotnického zařízení.

- ř. 21, sl. 1 počet míst v zařízení k 31.12.
- ř. 22, sl. 1 počet pacientů, kteří byli do terapeutického programu ve sledovaném období nově přijati (tj. bez pacientů pokračujících v programu od předchozího roku).
- ř. 22, sl. 2 ze sl. 1 se uvedou ženy
- sl. 3 ze sl. 1 - od narození do posledního dne před 15. narozeninami
- sl. 4 ze sl. 1 - ve věku od 15 let do posledního dne před 20. narozeninami
- sl. 5 ze sl. 1 - ve věku od 20 let do posledního dne před 65. narozeninami
- sl. 6 ze sl. 1 - ve věku od 65 let a starší
- ř. 23, sl. 1 počet pacientů (dětí) celkem, kteří byli alespoň jedenkrát ve sledovaném období v zařízení ošetřováni (tj. každý pacient, který se v daném roce ve zdravotnickém zařízení léčil je započten pouze jedenkrát) (jesle tento údaj nevyplňují)
- ř. 23, sl. 2 ze sl. 1 se uvedou ženy (jesle tento údaj nevyplňují)
- sl. 3 až sl. 6 rozpis pacientů podle věku jako u ř. 22, sl. 3 až sl. 6
- ř. 24, sl. 1 počet žádostí o léčení osoby v daném zařízení, které nebyly k 31.12. pro nedostatek míst kladně vyřízeny
- ř. 25, sl. 1 udává součet denních stavů obsazených míst (lůžek) - *dětský stacionář a stacionář pro dospělé tento údaj nevyplňují*
- ř. 26, sl. 1 skutečnou kapacitou zařízení v počtu ošetrovacích dnů se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, tj. počet míst x počet dnů zařízení v provozu (týká se pracovních dnů) - *dětský stacionář a stacionář pro dospělé tento údaj nevyplňují* Provozuschopným místem rozumíme každé místo, na které lze přijmout dítě (dospělého) do ošetřování.
- ř. 27 až 31 vyplňují jen krizová centra a psychoterapeutické stacionáře
- ř. 27, sl. 1 počet telefonických intervencí, které krizové centrum uskutečnilo ve sledovaném období celkem
- ř. 28, sl. 1 počet výjezdů celkem, které krizové centrum uskutečnilo ve sledovaném roce. Výjezdem se rozumí týmová krizová intervence, která se odehrála ve vlastním prostředí pacienta, či jinde mimo prostor krizového centra.
- ř. 29, sl. 1 počet návštěv vykonaných lékařem, nebo psychologem ve vlastním prostředí pacienta ve sledovaném období celkem.
- ř. 30, sl. 1 počet návštěv vykonaných psychiatrickou sestrou ve vlastním prostředí pacienta ve sledovaném období celkem.
- ř. 31, sl. 1 počet návštěv vykonaných sociálním pracovníkem ve vlastním prostředí pacienta ve sledovaném období celkem.

Věkové skupiny užívané ve II. a III. oddílu:

0 - 14 let	patří sem děti od narození až do posledního dne před 15. narozeninami
15 - 19 let	patří sem osoby ve věku od 15 let až do posledního dne před 20. narozeninami
20 let a více	patří sem osoby ve věku od 20 let až do posledního dne před 64. narozeninami
64 let a více	patří sem osoby ve věku od 64 let a všichni starší

Oddíl III. Pacienti

Jesle a krizová centra tento oddíl nevyplňují.

Sleduje se postižení u pacientů (dětí) léčených ve sledovaném období z oddílu II. ř. 23, sl. 1.

ř. 41 až 45, sl. 1	počet dětí s jedním postižením až 4
ř. 46, sl. 1 až 4	počet dětí s více postiženími (postižení z ř. 41 až 45)
ř. 47	počet dětí s postiženími, které nejsou uvedeny v ř. 41 až 46
sl. 2	ze sl. 1 - děti ve věku od narození do posledního dne před 3. narozeninami
sl. 3	ze sl. 1 - děti ve věku od 3 let do posledního dne před 15. narozeninami
sl. 4	ze sl. 1 - děti ve věku od 15 let do posledního dne před 20. narozeninami
ř. 48 až 55, sl. 1	počet osob ve věku 15 let a více s jedním postižením celkem
ř. 56, sl. 1	počet osob ve věku 15 let a více s jiným postižením, než je uvedeno v ř. 48 až 55
sl. 4	ze sl. 1 - počet pacientů ve věku od 15 let do posledního dne před 20. narozeninami
sl. 5	ze sl. 1 - počet pacientů ve věku od 20 let a starších

Příloha I. První ošetření ve sledovaném roce

Vyplňují pouze krizová centra a psychoterapeutické stacionáře.

V řádcích 121 až 135 se sleduje u 15ti vybraných diagnóz, resp. skupin onemocnění, *první ošetření pacienta za sledovaný rok*. Jednotkou zjišťování je zde diagnóza, nikoliv pacient. To znamená, že pacient je započítán tolikrát, pro kolik onemocnění byl prvně ošetřen za sledovaný rok.

Do jednoho řádku (z ř. 121 až 135) bude pacient započítán jedenkrát.

Příloha II. Typ zařízení

Vyplňují pouze krizová centra a psychoterapeutické stacionáře.

V odpovídajícím sloupci pro identifikaci zařízení, které přílohu vyplnilo bude kód 1 ve smyslu ano a kód 0 ve smyslu ne (zakroužkujte, co platí).

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. $\neq 0$

Pokud v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 $\neq 0$, pak ř. 11 $\neq 0$ ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11 $\geq$ ř. 12, týká se sl. 1 až 6

Oddíl II.

ř. 21, sl. 1 $\neq 0$

ř. 22, sl. 1 $\geq$ ř. 22, sl. 2

ř. 22, sl. 1 = sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6

ř. 23 = 0 - platí pouze pro DRZAR = 440

ř. 23, sl. 1 $\geq$ ř. 23, sl. 2

ř. 23, sl. 1 = sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6

ř. 25, sl. 1 $>$ ř. 23, sl. 1 - platí pouze pro DRZAR = 430, 450

ř. 25 = 0 platí pouze pro DRZAR = 431, 460, 461

ř. 26 = 0 platí pouze pro DRZAR = 431, 460, 461

Oddíl III. neplatí pro jesle (DRZAR = 440)

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3 + sl. 4, týká se ř. 41 až 47

sl. 1 = sl. 4 + sl. 5, týká se ř. 48 až 56

součet ř. 41 až 56 sl. 1 = ř. 23, sl. 1

Příloha vyplňují zařízení, která registrují AT pacienty

sl. 1 = sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6, týká se ř. 121 až 135

sl. 1 $\geq$ sl. 2, týká se ř. 121 až 134

ř. 126 $\geq$ ř. 127, týká se sl. 1 až 6

ř. 128. $\geq$ ř. 129, týká se sl. 1 až 6